پروژه کامپیوتری

حمیدرضا معلم طاهری شماره دانشجویی : ۹۶۳۵۵۹۳ مائده شامیرزایی شماره دانشجویی : ۹۶۲۹۷۴۳

حدیث احمدیان شماره دانشجویی : ۹۶۲۲۶۱۳

۱ فیلترها

$$y_1(n) = median\{x(n-k)\}, k \in \mathbb{Z}, |k| \le 1 \tag{1}$$

$$y_2(n) = \frac{1}{M_1 + M_2 + 1} \sum_{k=-M_1}^{M_2} x(n-k)$$
 (Y)

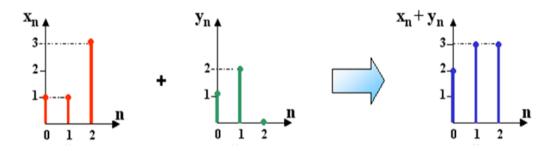
$$y_1(n) = \max\left\{x\left(n-k\right)\right\}, k \in \mathbb{Z}, |k| \le 1 \tag{(7)}$$

۱. در مورد خطی و تغییرناپذیر با زمان بودن فیلترها اظهار نظر کنید(برای آشنایی بیشتر با دستورات MATLAB مانند median از help آن استفاده کنید.)

• خطی بودن:

(آ) فیلتر ۱ : خطی نیست. زیرا :

طبق شکل ۱ اگر سیگنال x_n و y_n و سیگنال ورودی به این فیلتر باشند ، خروجی نظیر آنها به ترتیب 1 و 1 است. حال آنکه خروجی فیلتر به ازای ترکیب خطی این دو سیگنال یعنی سیگنال x_n+y_n برابر با 3 است و x_n+y_n لذا فیلتر median خطی نیست

شكل ١: مثال نقض براى خاصيت خطى بودن فيلتر median و max

$$y_{1}(n) = \frac{1}{M_{1} + M_{2} + 1} \sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} x_{1}(n-k)$$

$$y_{2}(n) = \frac{1}{M_{1} + M_{2} + 1} \sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} x_{2}(n-k)$$

$$x_{3}(n) = \alpha x_{1}(n) + \beta x_{2}(n)$$

$$\Rightarrow y_{3}(n) = \frac{1}{M_{1} + M_{2} + 1} \sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} x_{3}(n-k)$$

$$\Rightarrow y_{3}(n) = \frac{1}{M_{1} + M_{2} + 1} \left(\sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} (\alpha x_{1}(n-k) + \beta x_{2}(n-k)) \right)$$

$$\Rightarrow y_{3}(n) = \frac{1}{M_{1} + M_{2} + 1} \left(\sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} \alpha x_{1}(n-k) + \sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} \beta x_{2}(n-k) \right)$$

$$\Rightarrow y_{3}(n) = \frac{\alpha}{M_{1} + M_{2} + 1} \sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} x_{1}(n-k) + \frac{\beta}{M_{1} + M_{2} + 1} \sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} x_{2}(n-k)$$

$$\Rightarrow y_{3}(n) = \alpha y_{1}(n) + \beta y_{2}(n)$$

$$(9)$$

(ج) فیلتر $\mathbf 7$ خطی نیست. زیرا : طبق شکل ۱ اگر سیگنال x_n و y_n و سیگنال ورودی به این فیلتر باشند ، خروجی نظیر آنها به ترتیب $\mathbf 2$ و 2 است. حال آنکه خروجی فیلتر به ازای ترکیب خطی این دو سیگنال یعنی سیگنال x_n+y_n برابر با 3 است و $\mathbf 2\neq \mathbf 2\neq \mathbf 2$ لذا فیلتر $\mathbf x_n$

• تغییرناپذیر با زمان بودن:

(آ) فیلتر ۱: طبق روابط ۵ TI است.

$$y_{1}(n) = median \{x_{1}(n-k)\}, k \in Z, |k| \le 1$$

 $\forall n_{0} : x_{2}(n) = x_{1}(n-n_{0})$
 $\implies y_{2}(n) = median \{x_{2}(n-k)\}, k \in Z, |k| \le 1$
 $\implies y_{2}(n) = median \{x_{1}(n-n_{0}-k)\}, k \in Z, |k| \le 1$
 $\implies y_{2}(n) = y_{1}(n-n_{0})$ $\therefore$

(ب) فيلتر ٢: طيق روابط ۶ TI است.

$$y_{1}(n) = \frac{1}{M_{1} + M_{2} + 1} \sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} x_{1}(n - k)$$

$$\forall n_{0} : x_{2}(n) = x_{1}(n - n_{0})$$

$$\implies y_{2}(n) = \frac{1}{M_{1} + M_{2} + 1} \sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} x_{2}(n - k)$$

$$\implies y_{2}(n) = \frac{1}{M_{1} + M_{2} + 1} \sum_{k=-M_{1}}^{M_{2}} x_{1}(n - n_{0} - k)$$

$$\implies y_{2}(n) = y_{1}(n - n_{0}) \quad \therefore$$
(9)

(ج) فيلتر ٣ طبق روابط ٧ TI است.

$$\begin{array}{l} y_{1}\left(n\right) = \max\left\{x_{1}\left(n-k\right)\right\}, k \in Z, |k| \leq 1 \\ \forall n_{0} : x_{2}\left(n\right) = x_{1}\left(n-n_{0}\right) \\ \Longrightarrow y_{2}\left(n\right) = \max\left\{x_{2}\left(n-k\right)\right\}, k \in Z, |k| \leq 1 \\ \Longrightarrow y_{2}\left(n\right) = \max\left\{x_{1}\left(n-n_{0}-k\right)\right\}, k \in Z, |k| \leq 1 \\ \Longrightarrow y_{2}\left(n\right) = y_{1}\left(n-n_{0}\right) \quad \therefore \end{array} \tag{Y}$$

- ۲. برای حالات مختلف M_1,M_2 پاسخ پله و پاسخ ضربه فیلتر ۲ را محاسبه کرده و در مورد علی بودن آن بحث کنید. $(M_1,M_2\geq 0;\ M_1\leq 0\,,M_2\geq 0;\ M_1=0\,,M_2\geq 0)$ کنید. به نظر شما علی بودن فیلتر چه زمانی مهم است ؟
  - <mark>پاسخ ضربه :</mark>

$$h[n] = \frac{1}{M_1 + M_2 + 1} \sum_{k=-M_1}^{M_2} \delta(n - k)$$

$$= \begin{cases} \frac{1}{M_1 + M_2 + 1}, & \text{if } -M_1 \le n \le M_2, \\ 0, & \text{if } otherwise. \end{cases}$$
(A)

، <mark>پاسخ پله :</mark>

$$s[n] = \frac{1}{M_1 + M_2 + 1} \sum_{k=-M_1}^{M_2} u(n-k)$$

$$= \begin{cases} 0, & \text{if } n < -M_1, \\ \frac{1}{M_1 + M_2 + 1} n + \frac{M_1 + 1}{M_1 + M_2 + 1} & \text{if } -M_1 \le n \le M_2, \\ 1, & \text{if } n > M_2. \end{cases}$$

$$(9)$$

- على بودن :
- اگر $M_1, M_2 \geq 0$ علی نیست $M_1 = 1, M_2 = 1$ داریم : مثلا اگر

$$y(n) = \frac{1}{3} \left(x(n-1) + x(n) + x(n+1) \right)$$
 (1.3)

و همان طور که از رابطه ۱۰ پیداست ، فیلتر نیاز به پیشگویی دارد $(x\left(n+1
ight))$ و علی نیست.

- اگر $M_2 \geq 0$, $M_2 \geq 0$: علی است زیرا در این حالت ، $M_1 \leq 0$: همواره در یک بازه مثبت تغییر میکند و هیچگاه به مقدار ورودی به ازای $M_1 \leq 0$ های آینده نیاز نداریم.
- اگر $M_1=0$, $M_2\geq 0$: علی است زیرا در این حالت ، $M_1=0$ ، همواره در یک بازه نامنفی تغییر میکند و هیچگاه به مقدار ورودی به ازای $M_1=0$ های آینده نیاز نداریم.
- اهمیت علی بودن فیلتر: زران <u>real time</u> کار کند ، علی بودن به شدت اهمیت پیدا میکند زیرا امکان دسترسی به دیتاهای آینده فراهم نیست!
- ۳. فیلتر اول را یک بار با دستور medfilt و یک بار با نوشتن file.m مناسب پیاده سازی کنید. فیلترهای ۲ و medfilt را نیز با خودتان به طول مستفیم در file.m های جداگانه پیاده سازی نمایید. در حقیقت هر یک از برنامههای شما باید تصویر نویزی را دریافت کند و حاصل فیلترینگ آن با فیلتر مورد را به عنوان خروجی تحویل دهد(فیلتر شما باید تصویر نویزی را دریافت کند و حاصل فیلترینگ آن با

دوم را برای $M_1=0, M_2=5, 15, 30$ پیاده سازی کنید.) $\checkmark$ فابل های :

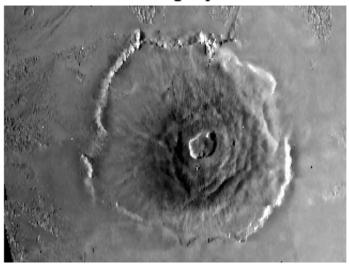
- medfilt1 با استفاده از دستور median با استفاده از دستور $filter1\_1.m$ (آ)
- (ب) بدون استفاده از توابع پیشساخته $filter1\_2.m$
- $M_1=0, M_2=5$ با moving average جاوی کد مربوط به پیاده سازی فیلتر : $filter 2\_5.m$ (ج)
- $M_1=0, M_2=15$ با moving average عاوی کد مربوط به پیاده سازی فیلتر : $filter2\_15.m$ (১)
- $M_1=0, M_2=30$ با moving average حاوی کد مربوط به پیاده سازی فیلتر $filter 2\_30.m$ (ه)
  - maximum عاوی کد مربوط به پیاده سازی فیلتر : filter3.m (و)

در فایل زیپ آپلود شده در سامانه موجود است. در بخش ارائه نتایج تصویر خروجی هر یک از این فیلترهای پیاده سازی شده ، آورده شده است.

۴. تصاویر فیلتر شده را توسط سه فیلتر بیان شده را به صورت چشمی با هم مقایسه نمایید. با توجه به اینکه فیلترینگ ضمن کاهش نویز میتواند به سیگنال اصلی نیز آسیب بزند و از کیفیت تصویر اصلی بکاهد، کدامیک از فیلترهای مذکور را ترجیح میدهید؟
 ✓ با مقایسه تصاویر خروجی فیلترها در بخش ارائه نتایج ، واضح است که خروجی فیلتر median به تصویر original نزدیکتر است و برای حذف نویز salt & pepper ، این فیلتر عملکرد بهتری داشته است.

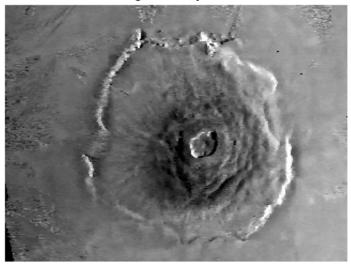
۲ ارائه نتایج

Denoised image by medfilt1

شكل ٢: خروجي اعمال فيلتر medfilt1

Denoised by filter1 pure-MATLAB

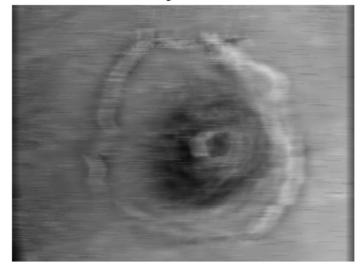
شكل ٣: خروجي اعمال فيلتر median بدون استفاده از توابع آماده

Denoised by filter2 M2 = 5

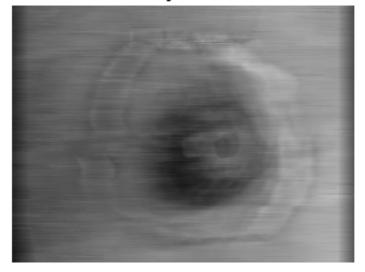
 $M_1=0, M_2=5$ با moving average شکل ۴: خروجی اعمال فیلتر

Denoised by filter2 M2 = 15

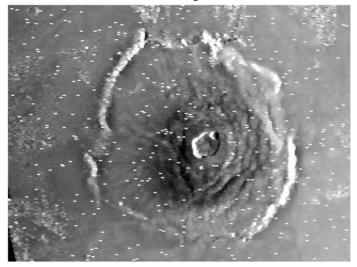
 $M_1=0, M_2=15$ با moving average شکل ۵: خروجی اعمال فیلتر

Denoised by filter2 M2 = 30

 $M_1=0, M_2=30$ با moving average شکل ۶: خروجی اعمال فیلتر

Denoised by filter3

شكل ٧: خروجي اعمال فيلتر maximum

٣ تحويل مستندات

- روش بیان شده، فیلترfile.m .۱ به دو روش بیان شده، فیلترfile.m .۱
  - در پوشه "*Codes*" در
- medfilt1 با استفاده از دستور: $filter1\_1.m$ حاوی کد مربوط به پیاده سازی فیلتر: $filter1\_1.m$
- بدون استفاده از توابع پیشساخته median بدون استفاده از توابع پیشساخته بیاده سازی فیلتر $filter 1\_2.m$
- $M_1=0, M_2=5$ با moving average حاوی کد مربوط به پیاده سازی فیلتر : $filter 2\_5.m$
- $M_1=0, M_2=15$ با moving average حاوی کد مربوط به پیاده سازی فیلتر $filter 2\_15.m$
- $M_1=0, M_2=30$ با moving average حاوی کد مربوط به پیاده سازی فیلتر $filter 2\_30.m$
  - maximum عاوی کد مربوط به پیاده سازی فیلتر : $filter3.m \checkmark$
  - ۲. تصاویر خروجی فیلترها(یک تصویر برای فیلتر۱، بهترین تصویر برای فیلتر۲، یک تصویر برای فیلتر۳)
    - √ در بخش ارائه نتایج آورده شده است.
    - : "Denoised Images" در يوشه √
    - median خروجي اعمال فيلتر : filter1.png -
- ($M_1=0, M_2=5$ بهترین خروجی اعمال فیلتر moving average بهترین خروجی اعمال فیلتر : filter2.png maximum خروجی اعمال فیلتر : filter3.m
- ۳. نتایج اجرای برنامه را در workspace ببینید و با نام های مناسب مثلاً به صورت filter1.mat ذخیره کنید و (mat نجویل دهید. (۶ فایل با فرمت ۲

در يوشه "*mat Files*" در يوشه

- medfilt1 مربوط به اجرای فیلتر workspace : $filter1\_1.mat$
- workspace : $filter1\_2.mat$ $\checkmark$ مربوط به اجرای فیلتر workspace $vec{tilter}$
- $M_1=0, M_2=5$ با moving average مربوط به اجرای فیلتر workspace $:filter2\_5.mat$
- $M_1=0, M_2=15$ با moving average مربوط به اجرای فیلتر workspace : $filter2\_15.mat$

- $M_1=0, M_2=30$ با moving average مربوط به اجرای فیلتر workspace $:filter 2\_30.mat$ $\mathsf{maximum}$ مربوط به اجرای فیلتر $\mathsf{workspace}: filter 3.mat$
- pdf و fig و باسخ باه محاسبه شده برای فیلترها به دو فرمت و fig و fig و fig .
   "Impulse and step responses":
  - pdf در فرمت $M_1=0, M_2=5$ حالت در فرمت : $ImpulseANDstep\_5.pdf$ $\checkmark$
  - fig در فرمت $M_1=0, M_2=5$ الت $M_1=0, M_2=5$ در فرمت نصربه و پله برای حالت $M_1=0, M_2=5$ در فرمت
- pdf در فرمت $M_1=0, M_2=15$ حالت در فرمت : $ImpulseANDstep\_15.pdf$ ر
- fig در فرمت $M_1=0, M_2=15$ جالت در فرمت : $ImpulseANDstep\_15.fig$
- pdf در فرمت $M_1=0, M_2=30$ حالت و پله برای در فرمت : $ImpulseANDstep\_30.pdf$
- fig در فرمت $M_1=0, M_2=30$ الله براى حالت $Impulse AND step\_30.fig <math>\checkmark$
  - ۵. پاسخ سوالات ۱ ، ۲ و ۴
  - · ✓ در بخش فیلترها آورده شده است.
- ۶. موارد اضافه تر ho در پوشه " $Extra\ Files": پاسخ ضربه و پاسخ پله دو فیلتر دیگر نیز با دو فرمت pdf و pdf آورده شده$